

CODUL DE ETICĂ **al Universității Libere Internaționale din Moldova** **(cadrul didactic și angajați)**

Principiile de activitate, împărtășite de Universitatea Liberă Internațională din Moldova, rezidă în faptul că esența cunoștințelor achiziționate trebuie să posede semnificații umanistice, iar dezvoltarea intelectuală multilaterală a personalității trebuie să se bazeze primordial pe valorile morale fundamentale. Parcursul ideatic al ULIM urmărește perpetuarea tradițiilor de slujire și dedare totală științei, la care se adaugă asumarea propriei misiuni culturale și civilizaționale, drept liant și factor catalizator, de menținere în societate a unui climat pozitiv, din punct de vedere moral.

ULIM depune eforturi conjugate de atingere a celor mai înalte cote în perfecționarea procesului educațional, de explorare și, implicit, de extindere a granițelor universului cunoștințelor și a pregătirii de veritabile personalități, apte de a face față imperativelor timpului și a deveni lideri în diverse sfere de activitate, îndeosebi în condițiile unei mondializări tot mai complexe și problematizante.

Atingerea acestor obiective reclamă prezența profesionalismului, cât și o probitate moral-comportamentală impecabilă din partea tuturor actanților mediului universitar: studenți, corp profesoral-didactic, colaboratori. Aceste categorii interacționează permanent în asigurarea unui climat benefic de asanare a societății noastre, în general, și a ULIM, în particular, prin: menținerea în albia umanistă a respectării drepturilor și demnității umane, acceptarea unității prin varietate, corectitudinii, colegialitate și toleranță, urmărindu-se intangibilitatea și perpetuarea valorilor neperisabile social-umane pentru fiecare, în parte, și pentru întreaga colectivitate, în ansamblu. Asumarea, respectarea și promovarea acestor valori vor contribui la instaurarea unui climat de armonie și încredere reciprocă, marcat de concludere, spirit de colegialitate, toleranță și entuziasm creator, generator de idei inovative, progres și vizionarism.

Pornind de la premisele enunțate, colectivul ULIM adoptă următorul Codul de Etică (în continuare Codul).

1. SCOPUL CODULUI

1.1 Activitatea ULIM este direcționată spre atingerea următoarelor obiective:

- satisfacerea necesităților personale în plan intelectual, cultural și al devenirii morale;
- satisfacerea necesităților societale în asigurarea cu specialiști de înaltă calificare profesională, care posedă un grad sporit de pregătire intelectuală și un pregnant spirit civic și cultural;
- desfășurarea de ample cercetări fundamentale și aplicative, circumscrise științelor reale și umanistice, coroborate cu necesitățile procesului instructiv-educativ universitar și academic, promovarea unei intense activități de inovație, diseminarea și valorificarea cunoștințelor achiziționate și obținute în procesul de cercetare-inovare;
- constituirea unei atitudini și poziții civice autentice, abnegații și a spiritului patriotic pentru studenți;
- salvagardarea și promovarea activă a fondului valoric neperisabil de elemente morale, culturale și științifice, diseminarea acestora în mediul academic și extra-academic, contribuirea la atingerea unui nivel avansat de educare și iluminare culturală a societății;
- menținerea unui climat de comuniune universitară, a spiritului de apartenență organică la familia ULIM, patriotismului, democrației, mândriei și demnității de a face parte integrantă din comunitatea academico-universitară a ULIM.

1.2. Urmând aceste deziderate, în scopul atingerii obiectivelor scontate, de creare și menținere a unui climat instituțional armonios la ULIM, prezentul Codul de Etică

propune elementele necesare de configurare și materializare a acestor deziderate, având la bază necesitățile și aspirațiile studenților, corpului profesoral-didactic, cercetătorilor științifici, personalului auxiliar, altor categorii de angajați. Mizăm pe receptivitatea și clarviziunea comunității academice în conștientizarea necesității urmăririi și aplicării calapodului ULIM în materie de etică universitară, având în prim-plan personalitatea umană, unicitatea ei peremptorie, valorile civilizaționale „depozitate” de-a lungul secolelor în forul interior al acestei personalități și dorința de a perfecționa continuu modelul uman prin intermediul elementelor sapiențiale etico-estetice și a contribui la plasarea lui în avanscena societății începutului de mileniu III.

2. AREALUL DE APLICARE AL CODULUI

2.1. Prezentul Codul este elaborat în baza Constituției Republicii Moldova, Codului Educației, Codului Muncii, prevederile Magna Carta Universitatum (Bologna, 1998), Declarației Procesului de la Bologna (Bologna, 1999), altor acte, cât și ale Codexului (Chartei) ULIM.

2.2. Prezentul Cod intră în vigoare după familiarizarea lui de către toți colaboratorii ULIM și aprobarea acestuia de către Senat. Codul poate fi modificat sau amendat doar în conformitate cu decizia organului ierarhic suprem al ULIM.

2.3. Codul înglobează prevederi care incumbă tuturor angajaților comunității universitare: studenți, corp profesoral-didactic, personal științific, administrativ de conducere, tehnic și auxiliar.

2.4. Codul este elaborat în scopul menținerii unor standarde adecvate de comportament, de încredere reciprocă, probitate morală, corectitudine și profesionalism a tuturor colaboratorilor ULIM, asigurării unui climat de dreptate și echitate socială, transparentizare a factorului decizional și de ascensiune continuă a prestigiului ULIM, în plan național, regional, european și mondial.

2.5. Prevederile prezentului Cod vizează prioritar aspectele de comportament și conduită a studenților, corpului profesoral-didactic, personalului științific, administrativ de conducere, tehnic și auxiliar în incinta ULIM. Concomitent, normele enunțate sunt valabile și se extind și în afara perimetrului instituțional al ULIM, presupunând respectarea lor și în spațiile extra-ULIM, în scopul menținerii inalienabile a statutului și autorității de membru al comunității ULIM.

3. PRINCIPIILE CONSTITUTIVE ALE CODULUI

3.1. În activitatea și comportamentul propriu toți membrii comunității academice sunt obligați să se ghideze de următoarele principii:

- respectarea drepturilor și demnității umane;
- dezavuarea discriminării cadrelor didactice, colaboratorilor, studenților după criterii rasiale, naționale, confesionale, gender sau alte motive (etate, viziuni politice), atât în plan personal, cât și asociativ (apartenență la organizații politice, non-guvernamentale, studențești), în cadrul procesului educațional și extra-curricular;
- respectarea intereselor instituțional-corporative;
- neadmiterea propagandei politice și ideologice; ULIM este o organizație apolitică, iar implicarea și activitatea politică a colaboratorilor ei este permisă strict în afara cadrului instituției. ULIM este absolvită de orice responsabilitate față de demersurile și viziunile politice manifestate de colaboratorii ei;
- adoptarea normelor de etică profesionale și corporative, abținerea de la declarații și afirmații care prejudiciază statutul și imaginea de membru al comunității academice ULIM;
- respectarea normelor de conduită și de reglementare internă a activității profesionale, îndeplinirea indicațiilor conducerii universității, cu condiția ca ele să nu contravină legislației în vigoare, Codexului ULIM și prezentului Cod;
- să devină un model veritabil de conduită profesională și de probitate morală în exercițiul

atribuțiilor funcționale, să fie corect, colegial, să respecte disciplina de muncă, să posede un grad superior de cultură și civilizație;

- să contribuie, prin eforturi susținute și inițiative adecvate, la perfecționarea continuă a modelului educațional-academic al ULIM, să genereze idei inovatoare în procesul de predare-învățare a unor cunoștințe durabile, în beneficiul studenților, masteranzilor și doctoranzilor instituției;

- să-și expună liber și neîngrădit propriile opinii și viziuni;

- să fie receptiv și să se implice activ în transformările sistemice și conceptuale pe care le demarează universitatea;

- să posede un spirit inovativ în formularea de doleanțe și propuneri de asanare a mediului academic de la ULIM, să se implice activ în perfecționarea cadrului instituțional, să inițieze proiecte de modernizare a procesului de educare-instruire și de cercetare-inovare, de reglementare a funcționării mai eficiente a structurilor interne ale universității;

- să manifeste o atitudine responsabilă față de sănătatea celor din jur (să nu fumeze în perimetrul instituției, ci strict în spațiile rezervate);

- să păstreze cu grijă bunurile și patrimoniul ULIM;

- să respecte tradițiile ULIM și bunul renume al instituției;

- să utilizeze rațional resursele materiale și energetice ale ULIM;

- să nu admită și să combată orice încălcare din partea colegilor a prevederilor legislației în vigoare, Chartei ULIM și prezentului Cod, să depună eforturi susținute pentru promovarea imaginii ULIM, să apere interesele instituționale și corporative. Membriilor comunității academice le este categoric interzis să atenteze, prin diverse acțiuni necugetate, la prestigiul ULIM, atât în cadrul instituțional, cât și extrainstituțional;

3.2. Toți colaboratorii ULIM își asumă solidar responsabilitatea, de comun acord cu administrația universității, pentru promovarea unei culturi academice impecabile și a unui comportament profesional moral, asumându-și toate acțiunile care urmează să atingă respectivul deziderat.

3.3. Toate angajamentele și acțiunile colaboratorilor ULIM vor fi circumscrise unui cadru instituțional ce respectă principiile enunțate în prezentul Cod.

4. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CORPULUI PROFESORAL-DIDACTIC ȘI DE CERCETARE

4.1. Cadrul activității profesoral-didactice

4.1.1. Corpul profesoral-didactic al ULIM are misiunea de a-și onora obligațiile funcționale și de serviciu la cel mai înalt nivel profesionist și cu totală dedare.

4.1.2. Membrii comunității academice dispun de posibilitatea de a activa într-un mediu absolut de violență, amenințări, inechitate, discriminare și hărțuire. Nimeni nu poate fi impus să practice o activitate de angajare politică, iar ULIM nu stimulează implicarea politică a colaboratorilor săi.

4.1.3. Toți colaboratorii beneficiază de condiții adecvate de muncă, desfășurate în spații curate, lipsite de orice pericol pentru integritatea lor fizică și morală.

4.1.4. Toți membrii comunității academice au dreptul să fie apreciați obiectiv și stimulați pentru activitatea prestată, în conformitate cu normele legislației în vigoare, Chartei ULIM, standardelor în materie.

4.1.5. ULIM reprezintă o comunitate academică, bazată pe principiile democrației participative, care respectă drepturile fundamentale ale omului, apără interesele membrilor ei. Toți oamenii au dreptul să fie apreciați în baza principiului meritocrației și al echității sociale, să se respecte reciproc și să contribuie la crearea unui climat armonios de activitate profesională. Într-o societate aflată în permanentă schimbare toată paleta de probleme trebuie discutată și identificate soluțiile viabile de dezamorsare a oricărui conflict latent, fiind respectate drepturile și intereselor tuturor celor implicați, în baza compromisului și a responsabilității asumate pentru acțiunile

întreprinse.

4.1.6. ULIM asigură un mediu profesional adecvat, scopul scontat fiind activitatea la cel mai înalt nivel și, implicit, atingerea de către fiecare colaborator a următoarelor obiective:

- minimizarea influenței neprofesionalismului;
- menținerea și ascendența unui grad înalt de competență în cadrul procesului de predare-învățare;
- menținerea unui nivel avansat de calificare pedagogică;
- aprecierea obiectivă și echidistantă a cunoștințelor, dexterităților și competențelor achiziționate de către studenți.

4.1.7. Membrului comunității academice îi este interzis să stabilească orice fel de contacte și relații neformale cu studenții care ar putea prejudicia buna desfășurare a procesului de studii și ar putea genera conflicte, inclusiv de interese, favoritism, inechitate și atitudini marcate de prejudecată, cum ar fi:

- implicarea studenților în activități și oferirea de servicii care nu au tangență cu procesul propriu-zis de studii și cu sfera de activitate profesională;
- întreținerea de relații intime;
- acțiuni care pot fi calificate drept amenințări, intimidări, molestări, persecutări, agresiuni, hărțuire sexuală a studenților;
- profesorii trebuie să manifeste în permanență o atitudine binevoitoare față de studenți, să nu recurgă la amenințări verbale și fizice, la presiuni psihologice, jigniri, calificative care degradează demnitatea umană, să nu utilizeze un vocabular indecent și să nu agreseze fizic studenții.
- să nu admită discriminarea studenților după criterii rasiale, etnice, gender, confesionale, de orientare sexuală, etate, viziuni politice, handicap sau după orice alte criterii, fapt care conduce la înjosirea condiției și a demnității umane. Varietatea reprezintă liantul unității ULIM, este factorul motrice generator de armonie și toleranță, de creare a unui climat durabil în mediul universitar.
- profesorul trebuie să devină un model viabil pentru studenți, atât în planul competențelor intelectuale și profesionale, cât și al aspectului exterior curat, îngrijit, al dress-codului vestimentar, al igienei personale și al modului adecvat de a se comporta în societate.

4.2. Cadrul activității de cercetare-inovare

4.2.1. Activitatea de cercetare-inovare a membrilor comunității academice ULIM se bazează pe unitatea drepturilor și a obligațiilor asumate, derivate din principiile egalitarismului și ale echității, respectului reciproc, respectului demnității umane, menținerii unui climat de non-violență, lipsit de amenințări și presiuni, marcat de spiritul de colegialitate, toleranță, interacțiune profesională, ajutor și consiliere reciprocă. Toate aceste deziderate decurg din necesitatea de a atinge standarde compatibile cu statutul modern al omului de creație și de știință, al comunității savante în ansamblu, salvagardarea intereselor comunitare, respectul pentru alte civilizații, întreținerea dialogului cultural al valorilor, circulația celor mai progresiste metode de cercetare-inovare, schimbul academic fundamental și aplicativ, inclusiv al experiențelor și brevetelor științifice de succes. Adjudecarea supremației științifice trebuie să se producă prin forța argumentelor plauzibile, convingerilor tacite și nu prin atacuri descalificante la persoană, presiuni de orice natură, mistificări, impuneri de viziuni, influențări nefaste, concurență neloială, alte fenomene nocive.

4.2.2. Membrii comunității academice ULIM se obligă:

- să desfășoare cercetări științifice în conformitate cu principiile deontologiei profesionale, să transparentizeze rezultatele obținute și să accepte eventualele critici constructive, să verifice calitatea rezultatelor obținute și să se asigure de originalitatea acestora;
- să respecte inalienabil drepturile naționale și internaționale ale persoanelor implicate și/sau supuse anumitor experiențe/experimente/sondaje științifice în situația în care efectuează diverse cercetări aplicative de ordin medical-biologic, sociologic sau de altă natură;

- să nu plagieze sau să-și aroge drepturi, idei, teorii, aplicații etc. care nu le aparțin;
- să utilizeze rezultatele științifice obținute de colegi doar în conformitate cu normele etice acceptate de comunitatea academică și să efectueze corespunzător citările respective și referințele bibliografice consultate și utilizate tacit;
- să nu îngrădească drepturile altor cercetători, inclusiv al celor care se produc în calitate de coautori;
- să manifeste corectitudine, imparțialitate și echidistanță în activitatea prestată de recenzent, expert, referent al lucrărilor științifice;
- să respecte principiul confidențialității în procesul elaborării unor informații științifice, care nu necesită a fi făcute publice până la definitivarea întregului proces de cercetare-inovare și/sau transfer tehnologic, același lucru fiind valabil și în cazurile expres de recenzare și expertizare a materialelor analitice și științifice;
- să contribuie la dezvoltarea mediului academic, la promovarea deprinderilor de cercetare ale studenților, de ghidare a acestora și de imprimare a calităților inerente viitorului cercetător științific.

4.3. Raporturile cu colegii

În raport cu colegii, membrii comunității ULIM sunt datori:

- să manifeste o atitudine reciprocă binevoitoare și respectuoasă, atât în relațiile de comunicare personală, cât și instituțională, a schimbului civilizat de opinii, să nu admită deteriorarea acestor relații și să prejudicieze, prin aceasta, reputația profesională a membrului comunității ULIM;
- să accepte criticile constructive și să mențină un dialog civilizat al opiniilor contrare și al pluralismului de idei;
- să nu întreprindă acțiuni de intimidare, amenințare, persecutare, molestare, atac la persoană, să nu defăimeze și să răspândească informații calomnioase la adresa colegilor;
- să nu profereze acțiuni de discriminare a colegilor după criterii rasiale, etnice, gender, profesionale, de orientare sexuală, etate, viziuni politice, handicap sau după orice alte criterii, fapt care conduce la înjosirea condiției și a demnității umane.
- să manifeste un grad sporit de toleranță, să fie familiarizat cu prevederile legale referitoare la nediscriminare și egalitate de șanse și să propună amendamente de completare, la acest capitol, a prezentului Cod.

5. RAPORTURILE DINTRE ADMINISTRAȚIA ULIM ȘI COMUNITATEA UNIVERSITARĂ

5.1. Administrația ULIM cuprinde următoarele poziții: rectorul, prim-vice-rectorul, vice-rectorii, conducătorii de departamente și servicii. Administrația facultății se compune din decan și prodecan. Administrația catedrei se referă la șeful de catedră.

5.2. Relațiile dintre administrația ULIM și colaboratori se bazează pe principiile unei interacționări pe termen lung, pe respectul reciproc și pe respectarea solidară a obligațiilor de serviciu.

5.3. Administrația ULIM, de comun acord cu comunitatea academică, se străduie să asigure un climat favorabil de activitate pentru toți colaboratorii, asigurându-le condiții adecvate de muncă, desfășurate în spații curate, lipsite de orice pericol pentru integritatea lor fizică și morală. Prioritatea administrației ULIM rezidă în crearea unui mediu în care toți membrii comunității academice să fie apreciați obiectiv și stimulați pentru activitatea prestată, în conformitate cu normele legislației în vigoare, Chartei ULIM. Asigurarea securității studenților și a colaboratorilor în perimetrul ULIM este, de asemenea, una din prioritățile de bază ale administrației ULIM.

5.4. Administrația ULIM manifestă o atitudine deschisă, transparentă și obiectivă din punct de vedere social în raport cu membrii comunității universitare, colaboratori și studenți, bazată pe principiile democrației participative, care respectă drepturile fundamentale ale omului, apără interesele membrilor ei, luând în considerație specificul și particularitățile prestării serviciilor de către fiecare categorie de angajați, în parte, și pentru întreaga comunitate universitară, în ansamblu. Administrația ULIM va ține cont, în procesul de adoptare a deciziilor, de interesele și viziunile colaboratorilor săi, de opiniile de optimizare a procesului educațional. Toate problemele apărute vor fi soluționate pentru a preveni declanșarea oricărui conflict latent, fiind respectate drepturile și interesele tuturor celor implicați, în baza compromisului și a responsabilității asumate pentru acțiunile întreprinse.

5.5. Administrația ULIM garantează pentru toți colaboratorii posibilități egale de implicare, manifestare și realizare profesională, avansare în baza principiului meritocrației și al concurenței loiale. Administrația ULIM consideră că patrimoniul instituțional cel mai important îl reprezintă capitalul uman, care asigură succesul în parcursul academic al instituției. Conducerea ULIM se angajează să respecte neabătut principiul meritocrației și al obiectivității în stimularea, inclusiv materială, a celor mai titrați colaboratori. În același context, sancțiunile și admonestrările vor viza exclusiv acele persoane care nu-și onorează obligațiile de serviciu și manifestă o atitudine neglijentă, indiferentă și pasivă față de sarcinile menționate în fișa de post. Administrația ULIM nu va lua în calcul informațiile anonime, cele denigratoare la adresa colaboratorilor săi și care nu au la bază un suport factual veridic, care defăimează personalitatea profesională și umană a angajatului.

6. RAPORTURILE DIN SFERA COOPERĂRII INTERNAȚIONALE A ULIM

6.1. ULIM stabilește relații de parteneriat cu centrele universitare, structurile de cercetare și alte organizații de peste hotare în scopul dezvoltării durabile a propriului potențial uman și logistic, dar și a sistemului educațional, în ansamblu, sub toate fațetele integratoare ale acestuia.

6.2. Reprezentanții ULIM vor semna acorduri de colaborare doar cu acele persoane și instituții, activitatea cărora nu contravine legislației în vigoare.

6.3. În procesul de cooperare internațională, atât ULIM, cât și centrele partenere de peste hotare, vor da dovadă de o atitudine corectă, asumându-și responsabilitățile convenite de comun acord.

6.4. Activitatea ULIM în sfera cooperării internaționale este una durabilă și de maximă eficiență funcțională.

6.5. ULIM va promova cele mai înalte standarde în sfera educației, cooptând în procesul de studii și cercetare cele mai merituose cadre profesionale și științifice de peste hotare.

6.6. Portofoliul educațional va fi perfecționat și actualizat continuu în corespundere cu exigențele și imperativele timpului.

6.7. Universitatea se obligă să prezinte o informație obiectivă cu privire la conținutul propriilor programe de studii. Informația va fi actuală, veridică, completă și nu va conține informații contradictorii, care s-ar preta unor diverse interpretări. Concomitent informația nu-i va dezorienta și induce în eroare pe studenți.

6.8. Programele de studii destinate studenților străini vor ține cont de specificitatea culturală, educativă, etnică a originarilor din respectivele state, care își efectuează studiile la ULIM.

6.9. În sfera cooperării internaționale, ULIM se ghidează de:

- principiul de nediscriminare după criterii rasiale, etnice, gender, confesionale, de orientare sexuală, etate, viziuni politice, handicap sau după orice alte criterii;
- principiul diversității culturale;
- principiul toleranței.

6.10. ULIM se angajează să amendeze periodic prevederile prezentului Cod în corespunderea cu eventualele modificări ale legislației în vigoare la capitolul combaterii

discriminării.

7. RAPORTURILE ULIM CU STRUCTURILE NAȚIONALE ȘI CU ORGANELE MASS-MEDIA

7.1. ULIM colaborează cu instituțiile universitare, organizațiile publice și cu structurile comerciale din țara noastră. Această interacțiune presupune o atitudine de parteneriat, bazată pe principiile corectitudinii și transparenței, promovării standardelor de etică și probitate morală.

7.2. În raporturile sale cu structurile naționale, ULIM se ghidează de următoarele principii:

- responsabilitate și consecvență în onorarea obligațiilor asumate;
- probitate morală și corectitudine;
- prezentare de informații strict veridice;
- deschidere și transparență informațional-decizională;
- identificare de compromisuri rezonabile, în eventualitatea apariției unor divergențe de opinii.

7.3. ULIM se pronunță pentru o colaborare deschisă și corectă cu organele mass-media, punând la dispoziția acestora informații veridice cu privire la propria activitate, în conformitate cu prevederile legislației ce vizează accesul la informații.

7.4. În raporturile lor cu organele mass-media, studenții și colaboratorii ULIM:

- acționează în interesele ULIM, contribuind la promovarea imaginii instituționale, nu întreprind acțiuni care ar prejudicia reputația ULIM;
- nu permit utilizarea informației de serviciu în scopuri neconforme;
- nu reacționează inadecvat în cazul unor critici subiective și rău-intenționate, ci își mențin echilibrul stenic și polemizează decent;
- contracarează orice tentativă de difuzare a unor informații false, care denaturează sau deformează elementele de bază ale propriei activități.

7.5. Raporturile ULIM cu structurile naționale și organele mass-media țin de latitudinea rectorului, vicerectorilor ULIM sau la indicația rectoratului ULIM – de conducătorii subdiviziunilor universității. Pentru a interacționa cu structurile naționale și organele mass-media, colaboratorii ULIM (cu excepția rectorului și a vicerectorilor) au nevoie de acceptul conducerii universității.

7.6. Colaboratorii ULIM sunt obligați să nu difuzeze informațiile de serviciu în afara perimetrului universității, în virtutea protejării proprietății intelectuale instituționale.

8. PRINCIPIILE DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR ȘI DE REZOLVARE A CHESTIUNILOR DE ORDIN CONTRADICTORIU

8.1. Funcționarea eficientă a ULIM presupune repartizarea clară a obligațiilor de serviciu și evitarea situațiilor de apariție a conflictului de interese. Ținând cont de faptul că este imposibilă anticiparea tuturor diferendelor, este importantă eventuala lor examinare și reglementare în mod responsabil și conștient. Posibilele conflicte vor fi discutate în cadrul Comisiei de Etică ULIM (a se vedea prevederile cu privire la Comisia de Etică, compartimentul respectiv din Codexul ULIM).

8.2. Reglementarea diferendelor va lua în calcul toate condițiile pentru a nu se deprecia statutul și reputația ULIM și conflictele vor fi dezamorsate în termeni cât mai restrânși.

8.3. Sunt binevenite prioritar reglementările care au la bază discuțiile bilaterale și multilaterale constructive și care își propun scopuri nobile, de a detensiona situația încă în faza ei incipientă.

8.4. Procesul de reglementare a conflictelor va presupune informarea tuturor părților implicate, dar și a mediatorilor care pot contribui decisiv și operativ la dezamorsarea acestuia.

8.5. În procesul de reglementare a conflictelor se va ține cu obligativitate cont de principiile corectitudinii, adevărului, echității, dreptății și probității morale. Procesul de reglementare a conflictelor implică adoptarea unor poziții judicioase, echilibrate, rezultate în urma

discuțiilor purtate și audierii cu atenție a părților implicate și, prin aceasta, pronunțarea unor decizii obiective, fără drept de tăgadă.

8.6. În eventualitate declanșării unor conflicte cu anumite structuri din afara ULIM, colaboratorii instituției vor acționa prioritar în interesul studenților și al ULIM.

8.7. În ceea ce vizează tranșarea eventualelor conflicte de interacționare cu studenții, pentru o dezamorsare cât mai rapidă și adecvată a diferendelor, se vor aplica procedurile de rezolvare „pe verticală” a problemelor apărute, în conformitate cu principiul descentralizării. Este necesară depunerea eforturilor conjugate pentru a soluționa conflictele la nivel de catedră, facultate, de a contacta serviciile mediatorilor și abia ulterior, în caz de nereușită, de a apela la Comisia de Etică. Doar în cazul unor probleme conflictuale complexe, de anvergură, se va implica conducerea universității.

8.8. Colaboratorii ULIM se vor abține de la depășirea atribuțiilor de serviciu și nu vor abuza de ele în raport cu studenții.

8.9. În procesul de soluționare a conflictelor dintre diverse subdiviziuni ale universității, prioritate se va acorda apărării intereselor ULIM.

8.10. Niciuna dintre părțile implicate nu-și poate aroga dreptul de a tranșa o situație conflictuală unilateral în favoarea proprie.

9. DISPOZIȚII CU PRIVIRE LA CADOURI ȘI DIVERSE SERVICII

9.1. Colaboratorilor nu li se recomandă să accepte sau să transmită/acorde cadouri/servicii, indiferent de natura acestora de la sau pentru clienții/partenerii universității/persoane terțe în calitate de exprimare a recunoștinței pentru anumite acțiuni sau sfaturi.

9.2. Acceptarea de cadouri sub formă de recompensă financiară, indiferent de sumă, este interzisă în mod categoric.

9.3. În eventualitatea oferirii de cadouri/servicii colaboratorului ULIM, în calitatea sa de persoană oficială ce reprezintă instituția la diverse întruniri, festivități etc. (și refuzul poate suscita consecințe negative în contextul relațiilor instituționale de parteneriat), atunci acceptarea de cadouri este admisă, cu condiția informării ulterioare a conducerii ULIM.

9.4. Cadourile/serviciile oferite de ULIM clienților și partenerilor săi vor fi transmise din nume instituțional și nu în calitate de cadou/serviciu personal al colaboratorului.

9.5. Se recomandă eventuala oferire de cadouri ce posedă simbolistica ULIM.

10. ACTE DE ESCROCHERIE ȘI DE CORUPȚIE

10.1. Actele de escrocherie și de corupție sunt flageluri diametral opuse câmpului legal de activitate și constituie fenomene grave, care se pedepsesc penal. Acestea sunt acțiuni de natură să provoace prejudicii majore ULIM, în scopul satisfacerii anumitor avantaje proprii sau în beneficiul altor persoane fizice și juridice.

10.2. Toți colaboratorii ULIM sunt obligați să contracareze orice tentativă de act corupțional sau de escrocherie și să contribuie la configurarea unui climat de armonie, etică, corectitudine și probitate morală.

10.3. ULIM consideră drept imperativă lupta de eradicare a fenomenelor de escrocherie și de corupție, în scopul salvagărdării intereselor și reputației universității.

11. MECANISME DE IMPLEMENTARE A CODULUI DE ETICĂ ULIM

11.1 Implementarea și respectarea prevederilor prezentului Cod are la bază conștientizarea acestei necesități de către fiecare colaborator al ULIM, în spiritul probității morale și al autocontrolului, în corespundere cu opinia exprimată de comunitatea academică în cadrul unor întruniri formale și neformale.

11.2. Administrația, Senatul ULIM, facultățile, de comun acord cu organizațiile obștești ale

profesorilor și studenților, pot decide constituirea unor Comisii de Etică, abilitate cu competențe de discutare a cazurilor de nerespectare a prevederilor prezentului Cod și, implicit, de a propune conducerii universității să sancționeze disciplinar persoanele în cauză.

11.3. Prevederile prezentului Cod sunt aduse la cunoștința tuturor colaboratorilor/studenților ULIM în momentul angajării/înmatriculării la studii.

CODUL DE ETICĂ
al studenților la ciclul I Licență, ciclul II Masterat, ciclul III Doctorat
Universității Libere Internaționale din Moldova

1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Valorile etice și aspectele de comportament, inserate în prezentul Cod, reprezintă fundamentul unor studii durabile, asigurând calitatea superioară și pregătirea corespunzătoare a studenților, în calitatea lor de viitori specialiști de înaltă calificare profesională, de cetățeni responsabili, cu un grad sporit de activism social.

1.2. Aspectele-cheie care definesc statutul studentului ULIM sunt: probitatea morală, corectitudinea, încrederea, respectul, toleranța și responsabilitatea.

1.3. Relațiile dintre studenți, corpul profesoral-didactic, colaboratori, administrația ULIM se bazează pe sentimente reciproce de politețe, corectitudine, respect, receptivitate și ajutor.

1.4. Studentul nu se va da la un act de intoleranță, discriminare de orice tip, agresivitate și unui comportament nerespectuos și incorect în raport cu interlocutorii săi, nu va utiliza un vocabular vulgar și indecent.

1.5. Mediul studențesc este un mediu al pluralismului de opinii, în spiritul bunelor practici democratice.

1.6. Studentul este obligat să cunoască, să respecte și să promoveze tradițiile și valorile ULIM, contribuind la menținerea imaginii și reputației instituționale.

2. ÎN CADRUL ACTIVITĂȚII DE CERCETARE-INOVARIE

2.1. În cadrul activității de cercetare-inovare studentul își va dezvolta și valorifica potențialul analitic și va depune eforturi conjugate pentru atingerea unor obiective și rezultate palpabile inerente procesului de instruire universitară și profesională.

2.2. Își va forma deprinderi de activitate în echipă, învățând să interacționeze armonios cu colegii și profesorii. Va dezvolta calități de ajutor reciproc, receptivitate și capacități de a face față efortului, în spiritul principiilor de abnegație, respect și considerație față de colegii de grupă, de an, de facultate, de universitate, față de profesorii, colaboratorii și administrația universității.

2.3. Își va crea un orizont durabil de cunoștințe teoretice și abilități practice profesionale, învățând să adopte decizii corecte în conformitate cu complexitatea problemelor ce urmează a fi rezolvate și să aleagă adecvat soluția potrivită din multitudinea de variante de tranșare a respectivelor situații, asumându-și deplina responsabilitate pentru cele întreprinse.

2.4. Va contribui la crearea și menținerea unui climat armonios de prietenie, bunăvoință și responsabilitate comună în cadrul grupei academice, în particular, și a universității, în general.

2.5. Va respecta proprietatea intelectuală și valorile științei, va cita sursele bibliografice utilizate și va indica onest referințele critice în lucrările, eseurile, referatele, tezele (proiectele) de licență, masterat și de doctorat efectuate.

2.6. Nu-și va aroga drepturi și merite personale utilizând fragmente de texte, pasaje și/sau texte integrale aparținând sau efectuate de alte persoane, prezentându-le drept rezultate proprii în lucrările de control, referate, teze (proiecte) de licență, masterat, doctorat, deoarece aceste acțiuni cad sub incidența actului descalificant de plagiat.

2.7. Nu va utiliza surse, materiale și/sau tehnologii și mijloace tehnice în scopul fraudării, prin copiere sau prin alte subterfugii, evaluării corecte și echidistante din partea profesorului a cunoștințelor, nu va apela la serviciile oneroase, procedurile subversive și intermedierea din partea unor persoane pentru a obține rezultate ilicite la învățătură. Se va baza exclusiv pe propriile cunoștințe, aptitudini și dexterități în promovarea tuturor tipurilor de evaluări.

2.8. Nu va copia, nu va utiliza surse interzise de copiere, nu va falsifica semnăturile și notele puse de profesori, nu va admite niciun fel de acțiuni de mistificare, falsificare și escrocherie.

2.9. Nu va admite traficul de influență și ingerința, nu va apela la diverse legături de rudenie sau protecționism pentru a fi favorizat și/sau supraapreciat, cât și pentru a obține un statut privilegiat în raport cu colegii.

2.10. Nu va propune diverse cadouri și servicii profesorilor sau administrației universității, în scopul obținerii anumitor avantaje și a unui statut privilegiat la învățatură sau în alte domenii și sfere de interes personal.

3. COMPORTAMENTULUI PERSONAL

3.1. Să cunoască, să respecte și să promoveze tradițiile și valorile ULIM, contribuind la menținerea imaginii și reputației instituționale. Să manifeste o atitudine de considerație față de corpul profesoral-didactic și colaboratorii ULIM.

3.2. Relațiile dintre studenți, corpul profesoral-didactic, colaboratori, administrația ULIM se bazează pe sentimente reciproce de politețe, corectitudine, probitate morală, discernământ, respect, receptivitate, ajutor și compromis.

3.3. Să nu întreprindă acțiuni de intimidare, amenințare, ingerință, persecutare, molestare, atac la persoană, să nu defăimeze și să nu răspândească informații calomniatoare la adresa colegilor și a profesorilor.

3.4. Să nu admită perturbarea ordinii publice.

3.5. Să posede în locurile publice un aspect vestimentar îngrijit și adecvat, să nu utilizeze un vocabular vulgar și indecent, să nu comită acte reprobabile, în măsură să atenteze la demnitatea personalității umane și a moralității societale.

3.6. Să nu întreprindă acțiuni care ar perturba procesul de studii și alte acțiuni desfășurate sub egida subdiviziunilor și administrației ULIM.

3.7. Să nu admită deteriorarea, furtul și utilizarea ilicită a bunurilor aparținând ULIM sau a altor structuri și persoane.

3.8. Să adopte o atitudine intransigentă și principială față de încălcarea prevederilor prezentului Codex.

3.9. Pe teritoriul ULIM fumatul este interzis categoric (cu excepția locurilor special amenajate).

3.10. Se interzice categoric consumul și distribuirea pe teritoriul ULIM a substanțelor narcotice și toxicologice.

3.11. Se interzice categoric consumul pe teritoriul ULIM a băuturilor alcoolice, inclusiv a berii, aflarea în stare de ebrietate sau sub influența drogurilor. În eventualitatea încălcării prezentei dispoziții, studentul va fi exmatriculat.

3.12. Se interzice categoric practicarea jocurilor de noroc pe teritoriul ULIM și al campusului universitar.

3.13. Studenților li se recomandă un stil vestimentar adecvat, îngrijit (dress-cod academic), abținerea, în incinta ULIM, de la purtarea îmbrăcăminte de tip sportiv sau de club (de seară). În interiorul edificiilor ULIM persoanele de gen masculin își vor scoate de pe cap căciulile, pălăriile, chipiurile, fesurile, beretele, alte articole de acoperire a capului.

3.14. Să nu întreprindă acțiuni care ar perturba procesul de studii și ar crea diverse disfuncționalități și probleme în timpul orelor de curs: părăsirea samavolnică a auditoriului, producerea de zgomote și gălăgie, distragerea atenției colegilor, vociferări, conversații neautorizate cu colegii, polemici deplasate cu profesorul, utilizarea telefoanelor mobile etc.

3.15. În timpul desfășurării orelor de curs sau a altor activități oficiale și (extra)curriculare, telefonul mobil va fi deconectat. Este inadmisibilă utilizarea acestuia sau a altei tehnici audio-video în situațiile respective, neglijarea acestei cerințe obligatorii fiind considerată o abatere extrem de gravă de la normele etice.

3.16. Deplasarea în timpul activităților universitare oficiale (conferințe, programe cognitive și de agrement) trebuie să se desfășoare rapid, fără a se crea incomodități celor din jur și exclusiv în timpul destinat pauzelor.

3. 17. Studenții sunt obligați să respecte normele culturii de comunicare:

- să se adreseze celor mai în vârstă utilizând pronumele de politețe „dumneavoastră”;
- să nu admită în timpul comunicării cu profesorii sau colaboratorii ULIM un limbaj colocvial, de familiaritate;
- să nu utilizeze expresii argotice și de jargon;
- să nu folosească un limbaj indecent.

4. DISPOZIȚII FINALE

4.1. Studentul ULIM este obligat să fie familiarizat și să respecte prevederile prezentului Cod.

4.2. În eventualitatea comiterii anumitor abateri de ordin etic, necunoașterea sau neperceperea prevederilor prezentului Cod nu îl absolvă pe student de responsabilitate.

4.3. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului Cod, studenții sunt responsabili în fața Comisiei de Etică a Senatului Studențesc, iar în caz de recidivă – în fața administrației universității.

4.4. Nerespectarea prevederilor prezentului Cod incumbă studenților următoarele sancțiuni:

- observație, atenționare;
- propunerea ca administrația universității să-l admonesteze disciplinar (mustrare etc.) sau să fie emis ordinul de exmatriculare, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

